

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Phẩm 3: THỌ KÝ (Phần 1)

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Hỷ Vương bạch Phật:

–Thật hiếm có! Bạch Thế Tôn! Thưa Đấng Tu-già-đa! Thật hiếm có! Thậm chí Đức Như Lai cũng khen ngợi công đức của Đại Bồ-tát hộ trì chánh pháp này. Bạch Thế Tôn! Pháp nào mà Bồ-tát phải đầy đủ để được Tam-ma-địa này?

Đức Phật nói:

–Này Hỷ Vương! Có một pháp đầy đủ để Bồ-tát được Tam-ma-địa này. Thế nào là một? Này Hỷ Vương! Ở trong, thệ nguyện Bồ-tát bền chắc trụ trong Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Chỗ đó, hoặc bị phá hoại, hoặc đối trước đũa giỡn, hoặc hưởng về người khác hủy báng, hoặc tranh sai trái, hoặc sân mắng, hoặc quở trách, người kia ở trong hoàn cảnh ấy không phẫn hận, không ty hiềm, không sinh oán kết, mà trụ ở trên sự quan sát tâm mình. Khi ta phát tâm Bồ-đề không người thỉnh ta, hoặc Trời, Rồng, hoặc Dạ-xoa, A-tu-la, Già-lưu-trà, Kiền-thất-bà, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già và phi nhân, chẳng phải phi nhân, cũng chẳng có một người thế gian khác thỉnh ta, chỉ tự tâm của ta suy nghĩ mà sinh tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác. Nhưng khi tâm đó của ta sinh ra thì các Đức Phật đều biết. Ta nay chẳng nên như thế này: Như ta vì người khác phá vỡ tự tại, như đối trước người khác đũa giỡn, như giận mắng, như quở trách, như khinh khi, như học không nghiêm túc, như nói hại, như đánh... muốn khiến cho họ sợ hãi xả bỏ Bồ-đề hay xả bỏ chúng sinh, hoặc ta lại khởi ý nhỏ nhoi, hoặc sinh ra tâm Thanh văn hoặc tâm Độc giác... thì ta đã lừa dối các Đức Phật Thế Tôn. Nếu tâm này sinh ra Bồ-đề thì ta nay cần phải trụ chắc chắn ở thệ nguyện. Khi tâm đó sinh thì nhất định chẳng buông bỏ cho đến khi chưa ngời Bồ-đề đạo tràng.

Này Hỷ Vương! Đây là đầy đủ một pháp để Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn muốn cho ý nghĩa này sáng tỏ hơn nữa nên liền nói kệ tụng:

Người trí thường sinh thệ bền chắc

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Vì cầu Vô thượng đại Bồ-đề
Ta ở trung gian chẳng mỗi một
Dùng tâm chẳng một hành Bồ-đề.
Nếu bị đùa giỡn và tranh cãi
Giận mắng, quở trách, chẳng cúng dường
Tự tâm như vậy thuận an ủi:
Ở trong không có giận phá sinh.
Như ta khi tâm Bồ-đề sinh
Chẳng phải trời rồng... thỉnh ta vậy
Đối các chúng sinh ta Từ bi
Sinh tâm duyên với đạo Bồ-đề.
Nếu ta nay lại khởi ý nhỏ
Thì ta lừa dối các Thế Tôn
Ta bền tinh tấn chẳng mỗi một
Hộ trì thế nguyện mà làm Phật.
Hành giả như vậy đại danh xưng
Tam-ma-địa này có hiện tiền
Tâm Bồ-đề căn bản đứng vững
Hành pháp Bồ-đề chẳng khó khăn.

Này Hỷ Vương! Lại có hai pháp đầy đủ khác để Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

Những gì là hai? Như lời nói mà làm, giữ các hạnh pháp lành mà chẳng nhàm chán.

Này Hỷ Vương! Ở trong, cái gì là như lời nói mà làm? Bồ-tát này nghe nói có hạnh Bồ-tát, nghe có Phật pháp đầy khắp thì Bồ-tát đó giữ lấy những điều này mà làm. Ta cũng tu hành những điều này. Bồ-tát hành rồi, nhân đây sẽ giác ngộ Phật pháp vô thượng. Bồ-tát đó làm đúng như lời nói tức là giữ lấy mà làm. Nếu việc làm thành tựu, hành động thanh tịnh thì đây là như lời nói mà làm. Sao gọi là trong các hạnh thiện chẳng nhàm chán? Bồ-tát này khởi ý niệm này: “Biến trí không lường, như vậy chúng sinh không lường, ta làm lợi ích nên họ chẳng thể do thiếu căn lành, thiếu hạnh. Đối với vô lượng Biến trí mà được đầy khắp, vì vô lượng chúng sinh mà làm lợi ích”. Bồ-tát đó nếu khi phát khởi ý thiện như vậy mà đem hồi hướng hết vô lượng hồi hướng đó thì sẽ như biển cả cầu mong nghe chẳng

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

nhàm chán.

Này Hỷ Vương! Đây là hai pháp đầy đủ để Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

Đức Phật lại nói kệ:

*Như lời nói mà làm
Đó không chẳng nói Như
Mà cũng chẳng nói năng
Nếu có sai biệt này.*

*Bồ-tát đó là nói năng Như
Hạnh tướng như vậy nghe đã hành
Người trí như lời nói mà làm
Là được định này công đức Phật.*

*Chẳng nhàm chán pháp thiện
Những vị đó không chán
Bồ-đề kia không lường
Vô lượng tánh công đức.*

*Với pháp thiện lại chẳng, nhàm chán
Ý thường chẳng đủ giống như biển
Vô lượng vô biên cõi chúng sinh
Chẳng thể ý nhỏ mà nhàm chán.
Như lời đã nói mà thực hành
Lại chẳng nhàm chán mong cầu pháp
Với hai pháp này thuận tu học
Thì được định này công đức Phật.*

Này Hỷ Vương! Lại có ba pháp đầy đủ khác để Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

Những gì là ba? Bồ-tát này có thành tựu ba cấm giới.

Những gì là ba? Đó là thân giới, ngữ giới và ý giới; lại không có ba thứ phiền não thiêu đốt.

Những gì là ba? Đó là tham dục thiêu đốt, sân ác thiêu đốt, ngu si thiêu đốt và chẳng nường trong ba cõi mà tu hành Phạm hạnh. Có ba pháp đầy đủ này thì Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Đức Phật lại nói kệ:

*Cấm ngăn ở ba nơi
Thân, miệng và tâm ý
Ba phiền não thanh tịnh
Chẳng nương trong ba cõi*

*Cấm ngăn thân, ngữ và cả ý
Ba thứ phiền não, ý tịch tĩnh
Và chẳng nương nhờ trong ba cõi
Nên Tam-ma-địa mau được thành.*

Này Hỷ Vương! Lại có bốn pháp đầy đủ khác để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này. Những gì là bốn?

Đó là biết nhân sinh ra pháp, biết nhân đó và biết nhân sinh ra pháp rồi liền xả bỏ nhân ấy, chẳng chấp trước nhân sinh ra pháp. Bồ-tát đó biết đầy đủ như vậy thì Bồ-tát chẳng thấy có một pháp nào chẳng phải do nhân sinh ra. Bồ-tát đó nghĩ như vậy: “Nếu pháp đó nhân duyên sinh thì bản tánh “không” kia chẳng sinh. Lại nữa, Bồ-tát đó có trí đầy đủ như vậy rồi, nên chẳng khởi vô minh còn khiến cho vô minh diệt nên vì chúng sinh nói pháp. Bồ-tát đó chẳng khởi các hành và khiến biết rõ các hành nên vì chúng sinh nói pháp... cho đến chẳng khởi lão tử và khiến vượt qua lão tử nên vì chúng sinh nói pháp.

Này Hỷ Vương! Đây là bốn pháp đầy đủ để Bồ-tát được Tam-ma-địa này.

Lúc ấy, Đức Phật lại nói kệ:

*Đã biết ở nhân duyên
Nhân sinh ra cũng biết
Người đó không chấp thủ
Như đoạn và cả thường.
Cũng biết rõ các nhân
Hoặc tướng, hoặc tự thể
Hoặc pháp thuộc về nhân
Ở trong, trí chẳng chấp.
Sự sinh của nhân duyên
Nếu có thật là không*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Nếu trí chuyển bên trong
Thì được Tam-ma-địa.
Biết rõ vô minh xong
Thì các hành chẳng sinh
Biết Như nói cũng Như
Lợi ích cho chúng sinh.
Nếu có bốn pháp này
Bồ-tát, các Thắng giả
Thì chẳng khó được thành
Là Tam-muội Phật khen.*

Này Hỷ Vương! Lại có năm pháp đầy đủ khác để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là năm? Này Hỷ Vương! Đó là Bồ-tát biết Tác biết Hợp, biết Môn, biết Hạnh, biết Đạo. Ở trong, sao gọi là Tác? Sở dĩ nói Tác là, nếu ở trong chúng sinh mà tâm bình đẳng, xả bỏ mọi tướng, đối với các chúng sinh chỉ dùng một vị Từ. Đây gọi là Tác. Trong đây, sao gọi là Hợp? Nếu biết quả báo chín muồi trong thân, đem thiện nghiệp đã làm hồi hương về đạo Bồ-đề, ở trong chẳng chạm đến. Đây gọi là Hợp. Sao gọi là Môn? Gọi là môn chính là không môn hay cam lộ môn (y vào Phạm bản thì gọi là Bát tử. Từ xưa đến nay theo nghĩa gọi là cam lộ), cũng chẳng do cái gì khác. Đây gọi là Môn. Sao gọi là Hạnh? Đó là hạnh không, hạnh một mình, hạnh như. Hạnh của các pháp bản tính đều thanh tịnh. Đây gọi là Hạnh. Sao gọi là Đạo? Là lìa khỏi ngã tác và ngã sở tác (ta làm và cái ta làm) là chánh kiến của bậc Thánh. Đây gọi là Đạo.

Này Hỷ Vương! Đây là năm pháp đầy đủ để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Đức Phật lại nói kệ:

*Bình đẳng đối chúng sinh
Những bậc đó làm vậy
Nghiệp báo chín cũng tin
Thì hợp vô thượng này.*

*Phi đạo, pháp như đều xa lìa
Cầu đến pháp lành chẳng ngưng bỏ*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Đều đem hồi hướng đạo Bồ-đề
Mà với Bồ-đề, không chạm đến.*

*Biết được cửa giải thoát
Là vô tướng và không
Cũng chẳng làm với nguyện
Đây, pháp môn vô thượng.*

*Ở trong các pháp có thiện xảo
Ở trong các pháp thường chẳng nương
Riêng tự hợp với cảnh vô sinh
Ngã và ngã sở, đó chẳng sinh.
Việc làm kẻ trí hợp với hạnh
Và thường an trụ trong bốn đạo
Là Hợp Bồ-đề chẳng khó được
Huống chi Tam-muội tịch tĩnh này.*

Này Hỷ Vương! Lại có sáu pháp đầy đủ khác để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là sáu? Đó là biết về nhãn (mắt) và biết tự tánh của Nhãn; khi biết nhãn rồi và biết tự tánh của nhãn rồi, đối với sắc đáng ưa và sắc không đáng ưa, không có chấp trước ngăn ngại đạt đến bình đẳng. Sắc này nhãn căn chẳng đốt cháy. Như vậy biết nhĩ, tỹ, thiệt, thân, ý và biết... tự tánh của ý... khi biết ý rồi, biết tự tánh của ý rồi, đối với pháp ưa thích và pháp chẳng ưa thích không có chấp trước ngăn ngại, đạt đến bình đẳng. Pháp này ý căn chẳng đốt cháy. Này Hỷ Vương! Đây là sáu pháp đầy đủ để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Đức Phật lại nói kệ:

*Biết đến tự tánh nhãn
Phi tự tánh, tự tánh
Đối trong sắc chẳng ngại
Hoặc không, hoặc bất tịnh.
Đạt bình đẳng trong sắc
Sắc không có dục nhiễm
Biết thể bản tánh xong*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Sắc không bị đốt cháy.
Như vậy nhĩ, cùng tỹ
Thiệt, thân và cả ý
Biết tự tánh kia xong
Trong các pháp chẳng chấp.
Sáu cảnh giới giam cầm
Khiến chẳng chạy bên ngoài
Trí tự tánh đủ thành
Phi dục, phi ly dục.
Trí như vậy tối tôn
Là Bồ-tát thù thắng
Người đó chẳng khó khăn
Được Tam-muội Phật khen.*

Này Hỷ Vương! Lại có bảy pháp đầy đủ khác để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là bảy? Đó là chẳng dua nịnh, ngay thẳng, ưa thích pháp, cầu pháp, quan sát pháp, khai mở pháp, thực hành pháp. Này Hỷ Vương! Nhờ bảy pháp đầy đủ này, nên Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Đức Phật lại nói kệ:

*Không có dua nịnh luôn ngay thẳng
Và cả lời, ý đều không khác
Ý luôn suy nghĩ như lời nói
Người trí tự vui, cùng người vui.
Trụ ở trong thuận pháp, hành pháp
Chưa từng dùng tiếng làm Tối thắng
Như vậy siêng hạp thì được định
Mau chạm đại Bồ-đề vô thượng.
Vì ưa thích pháp Đại danh xưng
Cầu được nghe chưa từng nhàm chán
Như nghe chánh niệm mà quan sát
Vì người nghe đó lại tuyên dương.*

Này Hỷ Vương! Lại có tám pháp đầy đủ khác để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là tám? Đó là: Giới tự đều thanh tịnh, xa lìa các ái

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

nhiễm, tâm thường xuất gia, ưa ở chỗ tịch tĩnh, chẳng vì các lợi dưỡng, lòng chẳng tiếc thân, tin hiểu rộng rãi, đối với ái, chẳng ái tâm luôn bình đẳng.

Này Hỷ Vương! Đây đủ tám pháp này thì Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Đức Phật lại nói kệ:

*Khấp tịnh với giới tụ
An trụ thiện thanh tịnh
Đã lìa các ái nhiễm
Xuất gia trong Thắng giáo.
Thiện Thệ dạy Tỳ-kheo
Nên xả bỏ lợi dưỡng
Mà cầu trụ tịch tĩnh
Định này rất khó thấy.*

*Nếu tu hành hạnh tối thượng này
Trong ái, chẳng ái không có khác
Giữ gìn tám pháp mà tu hành
Chắc chứng Tam-muội Tối thượng này.*

Này Hỷ Vương! Lại có chín pháp đầy đủ để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là chín? Này Hỷ Vương! Đó là Bồ-tát này xả bỏ chín việc sân, vượt khỏi chín chỗ chúng sinh, thành tựu chín lớp định, qua khỏi tám tà kiến điên đảo, vào trong tám chánh, lìa khỏi tám nơi chẳng an ổn, chứng tám Giải thoát, biết bảy Thức trụ, tu bảy Giác phần.

Này Hỷ Vương! Đây đủ chín pháp này, Bồ-tát được Tam-ma-địa ấy.

Đức Phật lại nói kệ:

*Chín trú xứ chúng sinh
Ở trong chúng sinh nương
Đoạn lìa khỏi các kiến
Kìa không có chỗ nương.
Đoạn tám nơi chẳng an
Đạt được tám giải thoát*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Ở chỗ trụ bảy thức
Dùng chánh niệm biết khắp.*

*Người trí tu niệm bảy Giác phân
Đoạn các phân biệt, bứng não phiền
Siêng năng như vậy thì được định
Cũng mau chứng Bồ-đề thù thắng.*

Này Hỷ Vương! Lại có mười pháp đầy đủ để Bồ-tát đạt được Tam-ma-địa này.

Những gì là mười? Đó là: Bỏ các vật sở hữu, kham nhẫn ngay thẳng để giữ gìn sự lưu chuyển không lường, đầy đủ trí xuất thế, chẳng phải chỉ vì các chúng sinh mà đại Từ, học rộng hiểu nhiều, giữ gìn những điều đã nghe, dùng đại Bi, vượt trên các sự bố thí, chẳng dùng các phương tiện vui khéo léo, nhớ nghĩ khắp các Đức Phật, mười nghiệp đạo thiện này, thậm chí trong mộng cũng chẳng quên mất, nói pháp nương vào tâm Bồ-đề, chẳng tham muốn thừa khác.

Này Hỷ Vương! Đầy đủ mười pháp này thì Bồ-tát được Tam-ma-địa ấy.

Đức Phật lại nói kệ:

*Bỏ các sở hữu mà vui mừng
Cũng có lời nhẫn, tâm ngay thẳng
Trong ước kiếp, không hề thiếu thốn
Người đó mau được Tam-muội này.
Người có trí tuệ không phiền não
Bậc có lòng từ không mong cầu
Ghi nhớ điều nghe chẳng quên mất
Người đó đạt được Tam-muội này.
Bi đối chúng sinh, chẳng hý luận
Các phương tiện khéo chẳng ưa thích
Chánh niệm nghĩ khắp các Thế Tôn
Người đó đạt được Tam-muội này.
Hộ trì mười thiện đều thanh tịnh
Thậm chí trong mộng chẳng từng mất
Tâm luôn nghĩ đến hạnh Bồ-đề*

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

*Trong tiểu thừa chưa từng ham thích.
Nếu có pháp tối thắng như vậy
Thì được Phật pháp chẳng khó khăn
Quân chúng Ma mau chóng phá được
Sẽ đạt được Bồ-đề tối tôn.*

Khi Đức Thế Tôn nói pháp căn bản này, bảy mươi ngàn chúng sinh xa trần lia cấu, ở trong pháp được Pháp nhãn tịnh, bảy ngàn chúng sinh đều phát tâm Vô thượng Chánh giác, đều được thọ ký không thoái chuyển, ba mươi ngàn Bồ-tát trong pháp Vô sinh được nhận, về sau muốn hộ trì thành lũy pháp, vô lượng chúng sinh thành tựu căn lành. Tam thiên đại thiên thế giới này, chấn động sáu cách, ánh sáng lớn soi khắp thế gian, ba đường ác lặn dừng, các chúng sinh, đều thấy Đức Như Lai trước mặt. Từ nơi thân Đức Thế Tôn, lại phóng ra ánh sáng, nhờ ánh sáng này nên vô lượng vô số thế giới tràn đầy ánh sáng. Chúng sinh ở những nơi đó do ánh sáng chạm đến thân rồi họ đều đối với Đức Phật, chánh niệm thuận theo, cùng vui tương ứng, lia bỏ phiền não. Ánh sáng của Thế Tôn đó, ở trong mười phương hiện ra, vô biên trân bảo trang nghiêm, chẳng phải một trăm ngàn màu sắc, có ước ước hoa sen trăm ngàn cánh mọc ra khắp các chỗ. Trong hoa sen có hình tượng giống như Đức Thế Tôn Thích-ca Mâu-ni Như Lai. Những hình tượng tự Như Lai đó, ở trong hoa sen kia, ngồi ngay thẳng hiển hiện. Trong những hoa sen đó, trên đài hoa sen có vị tương tự Đại Bồ-tát Hỷ Vương, gối phải quỳ xuống đài hoa sen rồi, cũng hỏi Tam-ma-địa này, các Đức Như Lai đó cũng giảng nói rõ Tam-muội này. Mỗi một vị Như Lai đó giác ngộ, thành thực vô lượng ước ước trăm ngàn chúng sinh. Bấy giờ, Đức Thế Tôn bảo Đại Bồ-tát Hỷ Vương:

–Này Hỷ Vương! Ông có thấy khắp mười phương vô lượng vô số vị Như Lai tương tự ta ngồi trong hoa sen và những Đại Bồ-tát tương tự ông như vậy chăng?

Bồ-tát Hỷ Vương đáp:

–Con thấy, bạch Thế Tôn! Con thấy, thưa Tu-già-đà! Nhưng con chẳng biết số lượng.

Đức Phật bảo:

–Này Hỷ Vương! Có thể biết hết số lượng cát sông Hằng mà

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

chẳng thể biết số lượng của những Đức Phật Thế Tôn đó. Như vậy, các Đức Phật Thế Tôn ông đã thấy cùng. Số Đại Bồ-tát tương tự ông kia cũng lại chẳng thể biết số lượng của họ.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn thu lại thần lực hiểm có xông liền bảo Đại Bồ-tát Hỷ Vương:

–Này Hỷ Vương! Ý ông thế nào? Như Lai từ cõi Phật này có chỗ ra đi sao? Ngồi mà động sao? Ông cũng có chỗ ra đi sao?

Bồ-tát Hỷ Vương đáp:

–Chẳng phải vậy, bạch Thế Tôn! Chẳng phải vậy, thưa Tu-già-đa!

Đức Phật nói:

–Này Hỷ Vương! Do chính nhân duyên! Ông nên biết rằng, các pháp đều Như, sinh ra tướng trụ, khởi ra phân biệt, không đến không đi, như điều ưa thích, như điều tạo tác vì không ai làm chủ vậy. Ông nên biết, những cái đó đều không phân biệt.

Này Hỷ Vương! Vậy nên, ông đối với các pháp nên phải tin hiểu, thấy chúng như sóng nắng, như chiêm bao, như bóng hình, như tiếng vang, như trăng đáy nước, như điện chớp, như bọt nước... các ông nên học như vậy. Vì sao? Vì Bồ-tát tin hiểu sâu sắc sẽ được Tam-ma-địa này.

